

Væsentlige ændringer: Lov om elevers og studerendes undervisningsmiljø

4. april 2017

Folketinget har d. 28. marts 2017 vedtaget væsentlige ændringer i Undervisningsmiljøloven. Fremover er der krav om, at skolerne udarbejder en antimobbestrategi. Der stilles også krav om handleplaner ved konkrete problemer med det psykiske undervisningsmiljø. Desuden oprettes en klageinstans med vide beføjelser. Reglerne træder formelt i kraft pr. 1. august 2017, hvilket betyder, at skolerne skal have taget stilling til den nye praksis og have indarbejdet de nye regler ved opstarten af det nye skoleår.

Elever og studerende i både offentlig og privat undervisning har ret til et godt undervisningsmiljø. Undervisningsmiljøet på skoler og uddannelsesinstitutioner skal fremme elevers og studerendes muligheder for udvikling og læring og omfatter derfor også uddannelsesstedets psykiske miljø. Dette fremgår af Lov om elevers og studerendes undervisningsmiljø. Fremover lægges der endnu mere vægt på skolernes pligt til tiltag mod problemer med det psykiske undervisningsmiljø.

De nye regler har betydning for både de private grundskoler og de private gymnasier, HF og studenterkurser.

Hvem har ansvaret for undervisningsmiljøet?

Det er den private skoles ledelse, der har ansvaret for overholdelse af undervisningsmiljølovgivningen. En privat skoles ledelse er dels bestyrelsen, der har det overordnede ansvar, dels skolens daglige ledelse, til hvem bestyrelsen har uddelegeret opgaver relateret til overholdelse af gældende lovgivning.

Antimobbestrategi

Mange private skoler har allerede en trivselspolitik, hvor der eksplicit står noget om skolens indstilling og handleplaner i forhold til mobning. Nu forpligtes alle skoler, offentlige som private, til at fastsætte en antimobbestrategi, herunder en strategi mod digital mobning.

Problemer følges op af handleplaner

Hvis der opstår konkrete problemer i forbindelse med det psykiske undervisningsmiljø, i form af mobning el. lign., er ledelsen fremover forpligtet til at lave en handleplan, hvoraf det fremgår, med hvilke foranstaltninger problemerne effektivt skal bringes til ophør.

En handleplan skal også laves, hvis ledelsen, eller en elevs forældre, anser det for nødvendigt som følge af elevens bekymrende tilstand eller adfærd, herunder sygdom og fravær, på grund af problemer med det psykiske undervisningsmiljø.

Frist for handleplan

Ledelsen skal udarbejde handlingsplanen senest 10 arbejdsdage efter der er modtaget oplysning om problemerne. Fristen regnes fra det tidspunkt, hvor en medarbejder på skolen første gang skriftligt eller mundtligt modtager oplysning om problemerne.

Straksreaktion

Ledelsen er, uanset frist for udarbejdelse af handleplan, forpligtet til straks at iværksætte de midlertidige foranstaltninger, som her og nu er nødvendige, for at der kan gribes ind over for de konstaterede problemer.

Ledelsen skal informere de berørte elever, og for elever undergivet forældremyndighed - både eleverne og forældrene, om indholdet af handlingsplanen og om eventuelle midlertidige foranstaltninger.

Fra Privatskoleforeningen foråret 2017

Ledelsen gennemfører de planlagte foranstaltninger i overensstemmelse med handleplanen eller sørger for, at det sker. Handleplanen kan revideres efter behov.

Reglerne vedr. antimobbestrategi, krav handleplaner ved konkrete problemer, straksreaktioner m.v. træder i kraft pr. 1. august 2017.

Klageadgang

Fremover kan elever klage til den myndighed, bestyrelse eller person, der har ansvar for udarbejdelse af antimobbestrategien, handleplan m.v.

Er eleven undergivet forældremyndighed, kan klagen også indgives af forældrene. Ved forældremyndighedsindehavernes klage inddrages eleven efter alder og modenhed.

Klagen skal være begrundet.

På en privat skole vil proceduren for klagen normalt være, at den først indgives til skolens daglige ledelse, der inddrager bestyrelsen. Skolens bestyrelse med skolens ledelse vurderer, om der er grundlag for at give klager helt eller delvist medhold.

Får klageren ikke fuldt ud medhold, skal bestyrelsen med skolens ledelse, sende klagen og begrundelsen for afgørelsen og vurderingen videre til Dansk Center for Undervisningsmiljø.

DCUM i ny rolle

Det er Undervisningsministeren, der fastsætter regler om behandlingen af klagesager, herunder regler om tidsfrister for vurdering og videresendelse af klager.

Dansk Center for Undervisningsmiljø har fået en ny rolle i forbindelse med de nye regler. DCUM vil fremover både fungere som klageinstans og i en tilsynsrolle. Dansk Center for Undervisningsmiljø fører fremover tilsyn med overholdelsen af de nye bestemmelser og kan til brug for tilsynet forlange enhver oplysning fra skolens ledelse, som centeret skønner nødvendig til udførelsen af tilsynet.

Dansk Center for Undervisningsmiljø kan til skolens ledelse udstede påbud om opfyldelse af en handlepligt inden for en rimelig frist.

Store konsekvenser

Undervisningsministeren kan efter anmodning fra Dansk Center for Undervisningsmiljø tilbageholde tilskud til selvejende uddannelsessteder, herunder private skoler, som ikke har efterlevet et påbud fra DCUM indtil dette er efterlevet, eller lade tilskud helt bortfalde.

Solnedgangsklausul

De nye regler om elevers klageadgang og om DCUMs rolle vil være gældende frem til 31. juli 2022. I loven indgår en såkaldt solnedgangsklausul, som sætter automatisk udløb på initiativet med en klageinstans. I praksis betyder dette, at ordningen skal evalueres, før det besluttes, om den skal videreføres.